

Hart at liva í Føroyum

Bert vatnsongin kostar 1522 kr. um árið í rakstri

Meir enn helvtarmunur er á streymprísinum í Føroyum og í Íslandi og tað merkist peningapunginum. Sosialurin hevur gjørt eina útrokning yvir 13 tey vanligastu húsarhaldstólini. Streymrokningin fyri hesi er 6888 kr. um árið. Sama rokning kostar í Íslandi 3216 kr.

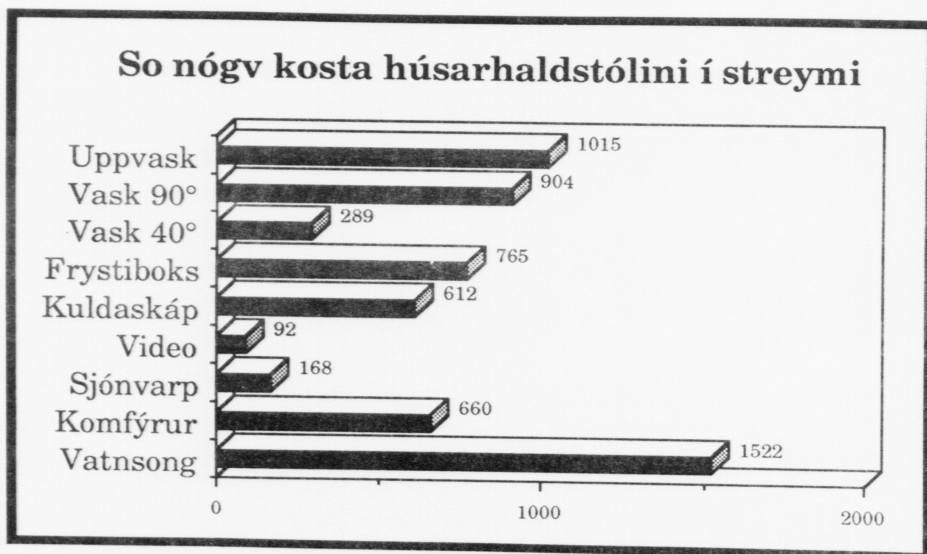
Eftir Jústinus Eidesgaard

Føroyska samfelagið á mangan hátt eitt dyrt samfelag at liva í. Fólk ganga neyvan dagliga og hugsa um hvat tey streymnýtandi húsarhaldstólini brenna av streymi árliga. Nú ein dagin fingur vit eina grein í íslenska Morgunblaðnum uppi hendurnar. Her var roknað út hvat tey vanligastu húsarhaldstólini brúktu av streymi um árið og hvat hetta kostaði. Við hesum tølum var lagamanni at rokna út hvat somu töl kosta í Føroyum. Kilowattprísir í Føroyum kostar 139 oyru, í Íslandi 65 oyru.

Dýrt uppvask

Uppvaskmaskinan sum í dag er rættiliga vanlig í húsarhaldinum er ein rættiligur streymslúkari. Hon brennir tvey kilowatt hvørja ferð. Verður hon nýtt einaferð um dagin, so gevur hetta 730 kwt um árið. Við føroyska streymprísinum kostar henda maskina bert í streymi 1015 krónur. Í Íslandi 473 krónur.

Her eru nokur sparið. Fyllið maskinuna, hon nýtir eina nógvan streym til ein tallerk, sum til eina fyllta maskinu. Nýtið spariknottin, hevur hon ein tilíkan. Vaskið grýtur og aðrar stórar lutir við hond. Latið ikki matleivdir stadna á uppvaskinum.

Grafikkur: Hilmar Jan Hansen 1992 ©

Sosialurin hevur fyrr skjálprógað hvussu stórur munur er á prísinum á biltryggingum í Føroyum og uttanlanda. Streymprísir er á sama hátt millum heimsins hægstu. Í báðum hesum samanlíkingum eru tað monopolstovnar sum sáseta prísir, ávíkavist Tryggingarsambandið Føroyar og SEV.

Kunnu spara klæðnavask

Vanliga vaskimaskinan er eisini ein streymslúkari. Hon nýtir hvørja ferð 2,5 kwt við 90 stigum. Vaskar tú fimm reisir um vikuna so gevur hetta eina ársnýtslu uppá 650 kwt. Hesi kilowatt kosta føroyingum 904 krónur, íslendingum 422 kr.

Við 40 stigum nýtir vaskimaskinan 0,8 kwt

ella 208 kwt um árið. Hetta kostar føroyingum 289 kr., íslendingum 135 kr. Í meðal rindar føroyingurin 597 krónur fyri eina uppvaskimaskinu, sum vaksar fimm ferðir um vikuna.

Við vaskimaskinuni eru somu sparið sum við uppvaskimaskinuni. Fyllið hana og nýtið ikki ov nógv hitastig.

Kølikskápið slúkar

Eitt kølikskáp brennir eisini. Tað nýtir í meðal 1,2 kwt um dagin, hetta gevur 440 kwt um árið. Og rokningin fyri hetta er í Føroyum 612 krónur, í Íslandi 286 krónur.

Í einum vanligum kølikskápi eru 4-5 hitastig. Fyri hvørt stig sum hitin verður lækkaður økist orkunýtslan fýra prosent. Stendur

kølikskápið innibyrft og sleppur ikki luft til aftan, so økist orkunýtslan 5-10 prosent. Við regluligari avriming kann eisini sparaast.

Frystiboks

Ein frystiboks uppá 250 litrar nýtir dagliga 1,5 kwt. Og her er eisini líka mikið um hon er full ella tóm. Ársnýtslan verður 550 kwt ella í Føroyum 765 krónur, í Íslandi 357 kr.

Tú nýtir munandi minni streym, um frystiboks stendur í hjallinum enn um hon stendur við síðuna av oljufýringini. Orkunýtslan økist við fimm prosentum fyri hvørt stíð hitin hækkað utanfyri. Kuldin í boksini skal helst liggja um 18 stig, fyri hvørt stig hann lækkar økist orkunýtslan fimm

brennir 218 kwt um árið, hetta gevur 303 krónur í Føroyum og 142 kr. í Íslandi.

Komfýrurin

Komfýrurin er eisini ein streymslúkari. Fyri at tilbúva eina máltíð nýtir komfýrurin millum 1-16, kwt. Hetta gevur um árið 365-584 kilowatt. Og streymrokningin er í Føroyum 507-812 kr., í Íslandi 237-379 krónur.

Her eru eisini góð ráð, sum kunnu minka um streymrokningina. Óslættur botnur á grýtum og ponnum økir orkunýtsluna við 40 prosentum. 20 prosent av orku fara til spillir, um grýtan er tveir sentimetrar minni í tvørmát enn plátan. Nýtið tætt lok á grýtum og takið tað ikki av meðan kokað verður. Tú nýtir tvífalt so nógv orku um onki lok er á. Grillsteiking nýtir tvær til tríggjarferðir so nógv orku sum vanlig steiking.

Turkitrumlan og video

Videotólið nýtir eisini streym, tó er tað ikki ringasti slúkarin. Eitt vanlig videotólið nýtir 66 kilowatt/t um árið og hetta gevur í Føroyum 92 krónur, í Íslandi 43 krónur.

Men turkitrumlunu skulu vit ansa eftir. Ein turkitrumla nýtir 3 kwt hvørja ferð hon verður nýtt. Nýtir tú hana fýra ferðir um vikuna so kostar hon 867 krónur um árið, í Íslandi 405 krónur.

Ein vanlig telda nýtir 129 krónur í streymi um árið í Føroyum, í Íslandi er henda rokningin 61 krónur.

Dýrir dreymar

Vatnsongin er ein rættiligur streymslúkari. Ein vanlig vatnsong nýtir 3 kwt um dagin. Hetta gevur árliga 1095 kilowatt og streymrokningin gerst so-statt 1522 krónur. Í Íslandi 711 krónur.

Her ber eisini til at spara eitt sindur. Haldið hitan í songini um 27 stig, fyri hvørt stig hitin hækkað økist orkunýtslan fimm prosent. Tað er av týðningi, at kamarið er væl bjálvað. Vindegyni eiga ikki at standa opin allan dagin, men útlúftað eigur at verða skjótt. Sløkkið ongantíð streymin til songina, nógv orka verður nýtt at hita hana upp aftur.

Undirbygd tíðindi
Sosialurin

tíðindablaðið **sosialurin** – er altíð á staðnum